

Declarația Departamentului Juridic al Patriarhiei Moscovei cu privire la intrarea în vigoare a Legii Ucrainei din 20.08.24 nr. 3894-IX „Privind protecția ordinii constituționale în domeniul activității organizațiilor religioase”

În legătură cu intrarea în vigoare a Legii Ucrainei din 20.08.24 nr. 3894-IX „Privind protecția ordinii constituționale în domeniul activității organizațiilor religioase”, Departamentul Juridic al Patriarhiei Moscovei informează că acest act legislativ contrazice în mod flagrant normele și principiile dreptului internațional.

În primul rând, Legea nr. 3894-IX introduce procedura extrajudiciară de interzicere a activității unei organizații religioase. Această interdicție a fost deja impusă de către corpul de deputați asupra activității Bisericii Ortodoxe Ruse pe teritoriul Ucrainei (art. 3 din lege). Astfel, Rada Supremă a decis interzicerea activității celei mai mari confesiuni creștine fără o procedură judiciară legitimă, care să presupună transparență, colectarea și examinarea probelor, participarea și contrazicerea părților în procesul judiciar, declarând-o „continuatoare ideologică a regimului statului agresor, complice la crime de război și crime împotriva umanității” (alin. 1 art. 3 din lege). Această normă fără precedent, care umilește demnitatea a milioane de credincioși, nu are echivalent în dreptul internațional și în legislația străină.

Este important de remarcat că interzicerea activității unei persoane juridice este o măsură extremă de intervenție, precedată într-o societate democratică de avertismente, amenzi și alte măsuri administrative. Toate aceste măsuri au fost ignorate de legislatorul ucrainean, care a ales cea mai drastică formă de intervenție în activitatea comunităților religioase.

Legea nr. 3894-IX contravine art. 35 din Constituția Ucrainei, care prevede că organizațiile religioase sunt separate de stat. Acest principiu constituțional implică interzicerea amestecului statului în activitatea asociațiilor religioase, conform art. 5 din Legea Ucrainei din 23 aprilie 1991 nr. 987-XII „Despre libertatea de conștiință și organizațiile religioase”.

Principiul „neintervenției” presupune, în primul rând, autonomia organizațiilor religioase în stabilirea propriei structuri ierarhice, în desemnarea (alegerea) organelor de conducere. Normele dreptului internațional consacră în mod clar acest drept al organizațiilor religioase. Cu toate acestea, acest drept

este încălcat grav de Legea nr. 3894-IX, care, sub amenințarea dizolvării, obligă Biserica Ortodoxă Ucraineană să-și modifice structura ierarhică pe motive formale de „afiliere” cu Biserica Ortodoxă Rusă. Mai mult, capitolul II din noua lege introduce o procedură umilitoare prin care liderii comunităților religioase sunt obligați să facă declarații publice scrise sau orale de renunțare la apartenența ierarhică tradițională stabilită prin canoanele bisericești.

Legea nr. 3894-IX completează Codul de procedură administrativă al Ucrainei cu o normă prin care, în caz de dizolvare a unei organizații religioase afiliate cu Biserica Ortodoxă Rusă, bunurile deținute de aceasta în proprietate sunt transferate statului. De asemenea, art. 9 din Legea Ucrainei „Despre închirierea bunurilor de stat și comunale” este completată cu o normă care obligă organele de stat să rezilieze anticipat contractele de utilizare gratuită sau închiriere cu organizațiile religioase ce prezintă semne de afiliere cu Biserica Rusă. Practic, noua lege prevede naționalizarea bunurilor organizațiilor religioase ale Bisericii Ortodoxe Ucrainene în cazul refuzului acestora de a-și schimba apartenența ierarhică.

Normele Legii nr. 3894-IX sunt comparabile cu Decretul Consiliului Comisarilor Poporului din 05.02.1918 „Despre separarea bisericii de stat și a școlii de biserică”, care lipsea organizațiile religioase de drepturile persoanelor juridice și declara bunurile deținute de acestea drept „patrimoniu național”. Adoptarea Decretului, care a încălcat flagrant drepturile credincioșilor, a dus la o baie de sânge cauzată de închiderea forțată a bisericilor, transferarea acestora către reprezentanții unei grupări schismatice create de statul ateist și confiscarea bunurilor bisericești. Legea nr. 3894-IX poate duce la consecințe similare.

De asemenea, trebuie menționat că motivele de dizolvare a organizațiilor religioase prevăzute de această lege nu sunt convingătoare. Conform art. 5 din lege, organizația religioasă este supusă dizolvării dacă propagă ideologia „lumii ruse”, care este definită de noua lege drept „doctrină neocolonială rusă” ce urmărește, printre altele, „extinderea teritoriului canonic al Bisericii Ortodoxe Ruse în afara teritoriului Federației Ruse”. Practic, legiuitorul consideră răspândirea convingerilor religioase drept un motiv de dizolvare a unei comunități religioase.

Punerea în aplicare a prevederilor Legii nr. 3894-IX revine, în principal, unui organ executiv de stat responsabil cu politica de stat în domeniul religiei. Acest organ, în virtutea prevederilor noii legi, nu doar recunoaște o organizație religioasă ca fiind afiliată Bisericii Ruse, ci și supraveghează „relațiile, legăturile și comunicările” comunităților religioase din Ucraina cu Patriarhia Moscovei. Astfel, pe teritoriul Ucrainei este reînviată o relicvă a epocii sovietice – un organ special de stat pentru afacerile religioase, care, în vremurile de persecuție și ateism, aproba numirea ierarhilor, cenzura publicațiile bisericești și reglementa activitatea lăcașurilor de cult, până la acordarea permisiunii pentru sunetul clopotelor. Reînvierea unui astfel de organ de stat este o dovadă a degradării legislației ucrainene

privind libertatea de conștiință.

În general, interzicând Biserica Ortodoxă Rusă, autoritățile ucrainene intră într-un conflict direct cu întreaga sa comunitate, uitând că interzicerea activității Bisericii ca și confesiune este imposibilă, deoarece statutul acesteia este determinat, în primul rând, de rânduieli divine și apoi, de legislația statului.

Conform informațiilor de pe site-ul „Patriarhia.ru”

O sursă: <https://mospat.ru/ro/news/92416/>